

ชื่อเรื่อง	การกำหนดเขตนิเวศเกษตรในพื้นที่รับน้ำเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ส่วนอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ด้วยเทคนิคภูมิสารสนเทศ
ผู้วิจัย	ณัฐธิดา จิตรกำแหง
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.อ. ดร. อนุชิต วงศาโรจน์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ วท.บ. สาขาวิชาภูมิศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2560

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดเขตนิเวศเกษตรในพื้นที่รับน้ำเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน บริเวณตำบลหินลาด อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ด้วยข้อมูลดาวเทียม ข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยย้อนหลัง 20 ปี (ช่วงปี พ.ศ. 2548 – 2558) ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน และข้อมูลการสำรวจภาคสนาม เพื่อนำมาวิเคราะห์และพิจารณาการกำหนดเขตนิเวศเกษตรที่เหมาะสมกับปัจจัยและสภาพแวดล้อมในพื้นที่ศึกษา

การศึกษานี้ได้นำแนวคิดนิเวศเกษตรมาวิเคราะห์เพื่อจัดสรรที่ดินและกำหนดเขตนิเวศเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่รับน้ำเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน โดยใช้ข้อมูลดาวเทียม Landsat 8 ข้อมูลปริมาณน้ำฝน ข้อมูลความชันและแบบจำลองระดับสูงเชิงเลขจาก ASTER GDEM (30 m.) มาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์

พบว่าบริเวณพื้นที่ศึกษามีปริมาณฝนตกอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมแก่การทำการเกษตร ไม่มีความแห้งแล้งหรือขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ส่วนใหญ่มีการปลูกมันสำปะหลัง ทั้งบริเวณใกล้แม่น้ำและห่างจากแม่น้ำระยะทางไม่เกิน 1,000 เมตร จากการวิเคราะห์ด้วยหลักการนิเวศเกษตร พื้นที่บริเวณนี้ควรทำการเกษตรโดยปลูกข้าวในพื้นที่ใกล้บริเวณแม่น้ำหรือห่างจากแม่น้ำไม่เกิน 1,000 เมตร เนื่องจากเป็นพื้นที่รับน้ำของเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จึงมีปริมาณน้ำที่เพียงพอต่อการปลูกข้าว และในบริเวณพื้นที่ที่ราบเรียบไปจนถึงมีความชันเล็กน้อย แต่ผลการสำรวจภาคสนามพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งอาจเกี่ยวเนื่องมาจากปัจจัยด้านการตลาดเป็นหลัก การทำการเกษตรบริเวณนี้จึงไม่สอดคล้องกับแนวคิดนิเวศเกษตร จึงเป็นพื้นที่ตัวอย่างให้เกิดข้อพิจารณาได้เช่นกันว่า การเกษตรเชิงนิเวศแม้จะเป็นหลักการที่เหมาะสมกับสภาพพื้นฐานธรรมชาติ แต่ก็มีอุปสรรคคือปัจจัยด้านการตลาดเป็นสำคัญ

คำสำคัญ : เทคนิคภูมิสารสนเทศ, พื้นที่รับน้ำ, เขตนิเวศเกษตร, ปัจจัยด้านการตลาด

ABSTRACT

This study want to determine agro-ecological zoning of Kwainoi bamrungdaen embarkment area, Tambol Hinlard, Amphoe watbot, Phitsanuloke province, with Geo-Informatics techniques as Satellite data, Rainfall 20 years periods, Landuse data, and field observation.

This study use Agro-Ecological Zoning (AEZ) concept for analyze land to allocate, which according to AEZ and physical environments of study area. Research data, are Landsat 8 imagery, Rainfall data, Slope and Digital Elevation Model from ASTER GDEM (30 m.).

Founded results as this area be suit to rainfall phenomenon, no drought, and with AEZ theoretically, could be proper for rice cultivation in nearby river bank area to 1000 meters shield zone from main stream line. Although, the observation data encounter that mostly area are cassava plant, which be not harmonize to AEZ and natural factors, thus, main opponent factor could belong to marketing influence.

This research also found that if AEZ is permitting to natural and physical factors, but the marketing issue is the main problematic enforcement.

Keywords: Geo-Informatics Techniques, Catchment area, Agro-ecological Zone, Marketing factor.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved